

Az esztétikai tér

A művészetben is lényegtelené vált a tapasztalatból származó tájékozódás.

A tapasztalati tájékozódás helyett a viszonylatok matematikai-esztétikai megközelítésére szükséges figyelniük.

A művész arányalkotóvá vált.

Az arányalkotó többé nem az eleve adott, azaz megtapasztalható világot mint közeget vizsgálja, hanem az általa választott és definiált matematikai-esztétikai közeget.

Ebben a választott matematikai-esztétikai térben alakítja az arányalkotó mesterséges elemek egymáshoz rendelésével a munkáit – ezeket szubsztrátumoknak nevezi.

A legújabb ars nova megkísérli azokat a potenciális lehetőségeket kibontakoztatni, amelyek a definiált geometriai és topológiai terekben mint sokdimenziós folyamatok a matematikai esztétika szempontjából kiszámíthatóak (tehát folyamatokat, nem állapotokat).

A potenciális lehetőségekből kibontakoztatott folyamatokat csak részben tehetjük láthatóvá.

A tapasztalati (empirikus) közeget és a racionálisan (matematikailag) meghatározott közeget egymástól alapvetően különböző, hiszen törvényszerűségeik is teljesen sajátosak.

Akár az egyik, akár a másik közegetben a megtalált állapotok vagy folyamatok az adott közeget sajátos belső törvényszerűségei szerint valósulnak meg.

A közegek sajátos törvényszerűségeit a logika, a természettudományok és a strukturális elemzések segítségével érthetjük meg.

A racionális, definiált közegek struktúráit, viszonylatait a koordináló definíciók segítségével határozhatjuk meg.

A fizikai, a tapasztalati valóság méréseinek számszerűen kifejezett eredménye a választott koordináló definíciók függvénye, és részben nem ábrázolható.

Bizonyos geometriai vagy topológiai síkokon ábrázolni tudunk olyan térbeli folyamatokat, amelyeket csak ábrázolni tudunk, de a reális, valóságos térben megépíteni, megvalósítani nem.

Ez a megvalósíthatatlanság jelzi a láthatóvá tevés sajátosságát, hogy vannak láthatóvá tehető, azaz megrajzolható, de nem megépíthető, nem megvalósítható folyamatok.

Ebben a nem megvalósítható, de mégis megrajzolható geometriai vagy topológiai sajátosságban nyilvánul meg az új művészet.

Stuttgart, 1968.

német nyelvű közlés:

A. K. Galerie Hansjörg Mayer, Stuttgart, 1969., meghívó